

Alba Radar

Lakossági közvélemény-kutatási program Székesfehérváron

7. hullám

Lakossági vélemények Fehérvár épített örökségéről

2011. május 5.

Készítette: Domokos Tamás
tdomokos@echomail.hu

Echo Innovációs Műhely
Echo Research Center
www.echonetwork.hu

A kutatás háttere és módszertana

Az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet az Echo Nonprofit Network HDA („Helyi Demokácia Audit”) programjának keretén belül rendszeres társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokrácia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl évek óta vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is valamint az iskolai demokrácia alakulását. A korábbi kutatási eredmények alapján a jövőben fontos fejlesztési irány a döntéshozók munkájának szakmai támogatása a lakossági vélemények szervezett formában történő feltárásával. Az Alba Radar program éppen erről szól, gyors és olcsó lakossági adatfelvételek (jellemzően telefonos vagy on-line survey kutatások) lebonyolításával egy-egy aktuális közéleti vagy várospolitikai vagy fejlesztési kérdésben megismerni a lakosok álláspontját még a döntés meghozatala előtt és a véleményeket, kutatási eredményeket, úgyis mint a lakosság álláspontját rendszerezett formában megismertetni a város vezetőivel, döntéshozó testületeivel, szakbizottságaival.

Az első Alba Radar adatfelvételre 2010. júniusában került sor, azóta igyekszünk havonta vagy kéthavonta újra lebonyolítani a kutatást. A hetedik hullámra 2011. április 29 és május 2 között került sor, az Echo Innovációs Műhely adatfelvételi részlege 300 fős reprezentatív telefonos kutatást végzett Székesfehérvár felnőtt lakossága körében ebben a hónapban is. A válaszmegtagadásokból fakadó kismértékű torzulásokat többszemponútú matematikai súlyozás segítségével korrigáltuk. A beszámolóban közölt adatok kor és nem szerint reprezentálják a város felnőtt lakosságát. A mintavételi hiba jelen kutatás esetén +/- 3-5 százalék. A kérdőívből kinyerhető empirikus adatokat kódolás után számítógépen rögzítettük és ellenőriztük. Az adatelemzést SPSS programmal végeztük.

A hetedik Alba Radar kutatás a Fehérvár Televízió nézettségéről, a Civil Piacról szolgáltatásról, az Alba Plázáról és a polgármester megítéléséről gyűjtött lakossági véleményeket, a korábbi kutatási eredmények és vizsgált témák elérhetők a www.echosurvey.hu honlapon.

A műemléki topográfiáról

A kuratórium alakuló ülésével hivatalosan is munkához látott áprilisban az Alapítvány a Magyar Műemléki Topográfia Támogatására, melynek célja Magyarország épített örökségének tudományos leírása. Az Echo Innovációs Műhely segítségével létrehozott alapítvány együttműködésben a Kulturális Örökségvédelmi Hivatallal megteremti a szakmai alapjait és személyi feltételeit annak, hogy két évtized alatt valamennyi magyarországi településen elkezdődhessen az épített örökség szisztematikus felmérése.

Míg a műemléki topográfia Nyugat-Európában a műemlékvédelem egyik alappillére (mind szakmai, mind társadalmi szempontból), Magyarországon az ötvenes-hatvanas években született nagy monográfiák jó része sok elemében elavult mára, s az ország területének háromnegyed részén még egyáltalán nem is folyt szisztematikus kutatás. Éppen ezért volt mintaértékű a két évvel ezelőtt elkészült székesfehérvári topográfia.

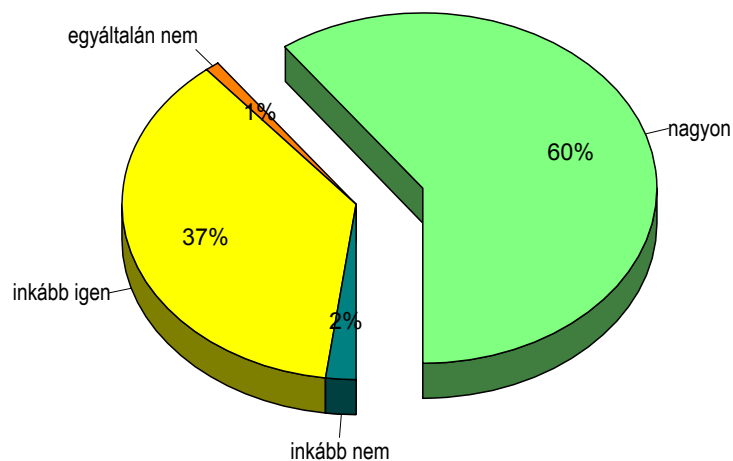
Székesfehérvár műemlékei topográfiai feldolgozásban először és eddig utoljára Genthon István 1959-ben megjelent művében szerepeltek. Az a feldolgozás összesen 125 tételt tartalmazott. A 2008-ban megjelent hivatalos műemlékjegyzék 143 műemléket sorolt fel. Az Entz Géza által szerkesztett kötet 552 objektumot (épületet, épületegyüttest, köztéri szobrokat, kisémlékeket, út menti kereszteteket stb.) tartalmaz, feldolgozásunk tárgyát a műemlékek mellett azon védett és nem védett emlékek és együttesek összessége képezi, amelyek a város története, kultúrája szempontjából figyelemre méltóak, a kulturális turizmus potenciális célpontjai lehetnek.

A munka nemcsak alaposan dokumentált (fényképekkel, rajzokkal és digitális térképekkel kiegészített) leíró leltár, hanem közérthető szövegezésben tartalmazza mindazokat az ismereteket, amelyek a településtörténet és az egyes emlékek értelmezéséhez, jelentőségének megismeréséhez szükségesek. Jelen műemléki kistopográfia újdonságként egy a nemzetközi gyakorlatban már egy évszázados múltra visszatekintő kiadványtípus hazai meghonosításának első lépését jelenti. Szakmai célokra készült, de a művelt nagyközönség, így az igényes turista számára közvetlenül is használható, egyszersmind megbízható forrásmunka.

Kötődés a városhoz

Az épített örökséggel kapcsolatosan többféle nézőpont létezhet a helyi közösségben, az érintetlen megőrzéstől, a funkció-átalakítással egybekötött modernizálástól a teljes átépítésig vagy a lerombolásig terjed a spektrum. Az április végi Alba Radar kutatás során erre vonatkozó kérdéseket is feltettünk a Fehérvári lakosoknak.

Mennyire szeret Ön Székesfehérváron lakni?

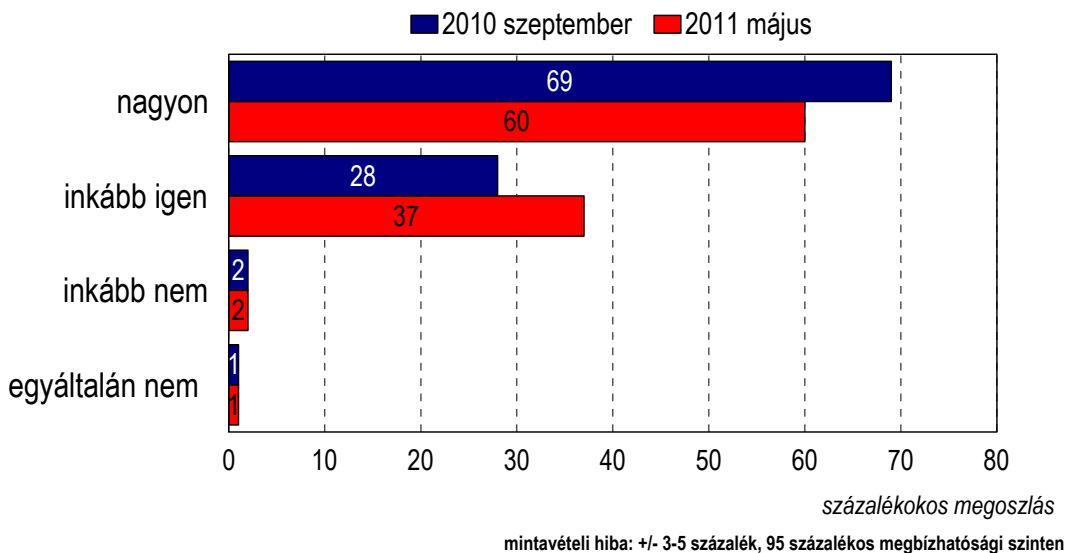
Változó	Kategória	Egyáltalán nem	Inkább nem	Inkább igen	Nagyon
Nem	Férfi	1	2	36	61
	Nő	1	3	37	59
Korcsoport	18-34 év	0	0	34	66
	35-59 év	1	4	44	50
	60 év és idősebb	2	3	24	71
Iskolai végzettség	nincs érettségi	2	5	33	60
	Érettségizett	1	1	34	64
	Diplomás		2	53	45

Sorszázalékos megoszlás

A kutatás során kiderült a fehérváriak többsége nagyon szeret ebben a városban élni, lakni, s a fennmaradó 37 százalék is inkább igen választ fogalmazott. Összességében inkább pozitív választ adott az emberek 97 százaléka. Részleteiben is megnézve a kapott adatokat, az derült ki, hogy a 35-59 –es aktív népesség és a diplomások körében egy kicsit alacsonyabb azok aránya, akik nagyon szeretnek itt élni (45-50 százalék), míg a fiatalok kétharmada, az idősek 71 százaléka, a maximum érettségizettek 64 százaléka nyilatkozott így.

Összevetve a mostani mérés eredményeit a tavaly őszi adatokkal, az látható, hogy a „nagyon” választ adók aránya 9 százalékponttal csökkent (szignifikáns változás), míg az „inkább igen” választ adók ugyanennyivel nőtt ebben az időszakban. A változást a fiatal felnőttek körében mérhető véleményváltozás okozta elsősorban, ősszel még 82 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy nagyon szeret itt élni, most 66 százalékuk.

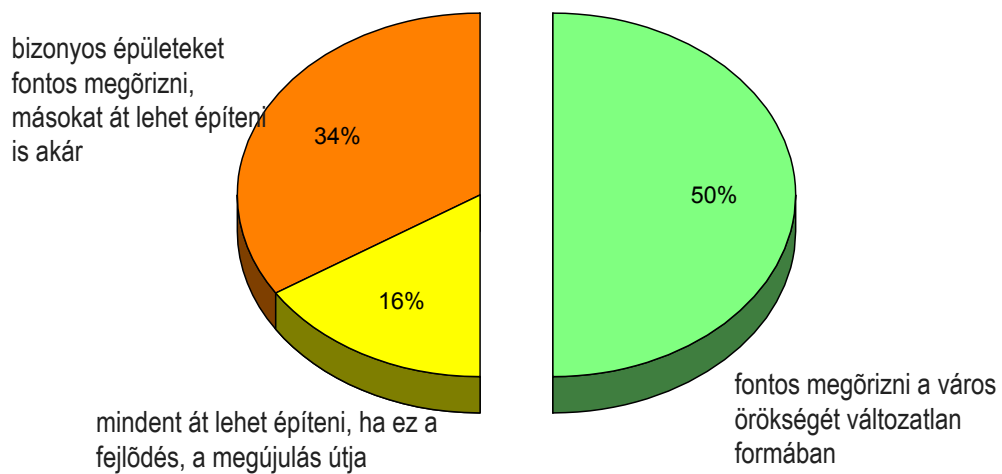
Mennyire szeret Ön Székesfehérváron lakni?

Vélemények az épített örökségről

A Fehérváriak egyetértenek abban, hogy fontos feladat, a város épített örökségének megőrzése az utókornak, abban azonban már megoszlanak a vélemények, hogy ezt milyen formában kell megtenni. Az emberek fele úgy véli, hogy fontos megőrizni a város örökségét változatlan formában, harmada úgy gondolja hogy bizonyos épületeket fontos megőrizni, másokat át is lehet építeni akár, míg 16 százalékuk szerint mindent át lehet építeni, ha ez a fejlődés, a megújulás útja.

Ön szerint mennyire fontos feladat, hogy a város épített örökségét változatlan formában megőrizzük az utókornak?

Jellemző, hogy minél idősebb valaki, annál inkább erősödik az a vélemény, hogy a várost változatlan formában fontos megőrizni az utókornak. Míg a fiataloknak csak 36, a középkorúaknak pedig 51 százaléka gondolja ezt, addig a 60 év feletti lakosok körében már 66 százalék ez az arány. Az is jellemző, hogy a férfiak és a 35-59 éve korosztály tagjai az átlagnál nagyobb arányban gondolják, hogy ha a fejlődésnek az az útja, akkor mindent át lehet építeni.

Változó	Kategória	mindent át lehet építeni, ha ez a fejlődés, a megújulás útja	bizonyos épületeket fontos megőrizni, másokat át lehet építeni is akár	fontos megőrizni a város örökségét változatlan formában
Nem	Férfi	22	32	46
	Nő	10	36	54
Korcsoport	18-34 év	10	53	36
	35-59 év	22	26	51
	60 év és idősebb	8	26	66
Iskolai végzettség	nincs érettségi	16	31	53
	Érettségizett	18	36	46
	Diplomás	6	36	57

Sorszázalékos megoszlás

Végezetül arról is kérdeztük az embereket, hogy a melyik a kedvenc helyük (közterület, épület, szobor stb.) Székesfehérváron. Ha összességében nézzük a kapott a válaszokat, a legtöbben általánosságban a Belvárost említették. Ha részleteiben nézzük az eredményeket a kedvenc helyek toplistáját a Városház-tér, az Országalma, a Püspökség épülete, Zichy-liget, a Hiemer-ház, a Romkert, a Bory vár, a Rózsa-liget, a Fő utca valamint Öreghegy és Maroshegy vezet. Ezen kívül több említést is kapott a Csónakázó-tó, a Palotavárosi tavak, Felsőváros, Tóváros, Bregyó-köz, Kati néni szobra, a Petőfi-park, a Plaza környéke, a Bazilika, a Virágóra, a Zenélő óra, a Bánya-tó és a Halesz park. Az utcákat nézve a Fő utcán kívül megnevezték még a József Attila utcát, a Kígyó utcát, a Lövölde utcát, a Piac teret, a Szent István teret és az Ady Endre utcát is, mint kedvenc helyeket.

Demográfiai megoszlás

Az adatfelvételben résztvevők demográfiai megoszlása az alábbiak szerint alakult az Alba Radar e havi adatfelvételében:

Változó	Kategória	%	Összesen
Nem	Férfi	47	100
	Nő	53	
Korcsoport	18-34 év	31	100
	35-59 év	47	
	60 év és idősebb	22	
Iskolai végzettség	nincs érettségi	34	100
	Érettségizett	50	
	Diplomás	16	

Felnőtt lakosok száma az egyes választókerületekben

